

blive saa stor, som naar jeg sølte mig forpligtet til at følge, hvad den ærede Ordfører i saa Henseende mener er rigtigt; men længere tør jeg heller ikke gaa.

Ordfører (Holstein-Ledreborg):

Jeg har kun forlangt Ordet strax, for at nedlægge en Indsigelse imod den Udtalelse, der kom fra det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), som gik ud paa, at jeg særlig skulde have samlet det Angreb, jeg fremsatte imod en literær Side her i Landet, paa en enkelt bestemt navngivne Digter eller Forfatter; det er aldeles ikke Tilfældet, jeg er aldeles ikke kommen ind paa nogen Kritik af den navngivne Forfatter og agter heller ikke paa nogen Maade at gjøre det. Der-næst skal jeg ligeoverfor den Paastand paa dette Punkt fra det ærede Medlems Side om, at vi ikke saaledes havde Naad til at bortstøbe Talerterne o. s. v., gjøre opmærksom paa, at der slet ikke er Tale om det. Det ærede Medlem veed meget godt, at netop denne Forfatter, han har talt om, har al Udsigt til at faae det, han ønsker, ad anden Veie, nemlig gennem Ministeriet som Rejsunderstøttelse. Jeg synes altsaa ikke, det er værd at lave flere Martyrer, end der virkelig er. (Udbrydelse). Sa, det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds maa høre efter, naar jeg taler første Gang, jeg har ikke Lust til at gjentage det! Der er endnu kun een Bemærkning, jeg vilde gjøre, og det er denne, at det ærede Medlems Fremstilling af mine Udtalelser om at ville indføre Censur, er saa uforkert, at jeg ikke begriber, at det ærede Medlem kan bekvemme sig til at sige noget Saadant. Jeg har ikke med et Ord foreslaaet at censurere eller forbyde nogen-somhelst Art, selv ikke af den sletteste og mest usædelige Literatur fra den Side, som det ærede Medlem taler for, eller fra den Skole, som det ærede Medlem er saa begreiftret for, men Et er at indføre Censur og et Andet er ikke at ville positivt understøtte med Statens Midler, hvad der er moralsk slet og forkastelig; det er to meget forskellige Ting. At understøtte saaledes er det, jeg siger, man ikke har Lov til, og derfor er man her i Thinget, hvis man vil understøtte Repræsentanter for en Skole, mod hvis fremragende Repræsentanter — jeg taler ikke om de enkelte Mænd — denne Anklage med Grund kan rettes, pligtig til at undersøge, hvad det er, der er skrevet af disse fremragende Repræsentanter, og dersom det skulde vise sig, at det er uskadeligt i moralsk Henseende, saa skal det ærede Medlem finde mig fuldstændig beredvillig til at understøtte disse Mænd, og det er mig ganske ligegyldigt, til hvilken politisk Retning de høre, men er der derimod i deres Skrifter Noget, der er ligefrem slet og umoralsk, da skal man ikke ligefrem positivt understøtte det. (Berg: Og det kalder den ærede Ordfører ikke Censur?). Sa, vil det ærede Med-

lem her bruge Ordet „Censur“, saa tager han det i en hel ny Betydning, thi i gamle Dage var Censur en hel anden Foranstaltning, det var en Foranstaltning, der gik ud paa at undertrykke, men her er kun Tale om at unlade at understøtte. Det ærede Medlem kan i mange Tilfælde være berettiget til, og jeg anser Repræsentationen, som Tidsforholdene nu ere, for berettiget til at sige, at Enhver skal her have sin Frihed, men jeg anser ikke en Repræsentation berettiget til positivt af Statens Midler at bevilge Penge til Understøttelse af umoralske Skrifter. Det har jeg sagt, og jeg hævder, at der er en væsentlig Forskjel mellem dette og Censur. Det er et meget gammelt Middel til at ville sno sig fra det Ubehagelige, der ligger i at maatte tilstaa, at man understøtter umoralske Ting, at vende det om saaledes, at det kom til at se ud, som om der her foreligger en Forsøgelse eller Censur. Det er der ikke Tale om (Udbrydelse af Sørup). Ministeren har kun Lov til at give Understøttelse, naar han kan forsvare det, han har ogsaa i Forveien at undersøge, hvad det er, der skrives, og det skulle vi ogsaa, men naar det ærede Medlem (Sørup) vil have, at vi skulle undersøge det — og han kan maaste faae Thinget til at gjøre det, — saa vil jeg for mit Vedkommende dog ikke tilraade Thinget at paatage sig dette Arbejde. Der er imidlertid en uhyre stor principiel Forskjel for at finde sig i, at Andre, som have en anden Mening, af sig selv udtale det, fordi man ikke anser det stemmende med Begrebet Frihed at forhindre andre Mænd fra at fremkomme selv med noget Usædeligt, og saa selv positivt at bidrage til Usædelighedens Udbredelse. Det Sidste anser jeg for fuldstændig utilstedeligt, og det ærede Medlem vil altid finde mig som en bestemt Modstander deraf. Det er mig komplet ligegyldigt, om han saa siger, at jeg er enig med det ærede Medlem fra Helsingør (Thomsen), at jeg er reaktionær eller staar paa et romersk Standpunkt, men det smudsige Standpunkt, som det ærede Medlem gjerne vilde have mig til at staa paa, nemlig at understøtte umoralske og usædelige Bøger, faar han mig ikke til at indtage.

Formanden (Krabbe): Der er begjæret Afslutning af Forhandlingerne.

Berg: Maa jeg bede om Ordet til Gjensvar.

Formanden (Krabbe): Der er indtegnet 5 Talere formodentlig alle til Gjensvar. Afslutningen er begjært af: Bernsen, S, Holm, Suel, Lange, Rosod, Koch, Winther, Gad, Madsen, Naberger, Dam, J. Pedersen, Buch, Kjær og Clausager. — De indtegnede Talere ere de ærede Medlemmer for Veile Amts 3die Valgkreds (Th. Nielsen), for Sørs Amts 3die Valgkreds (Dahl),